

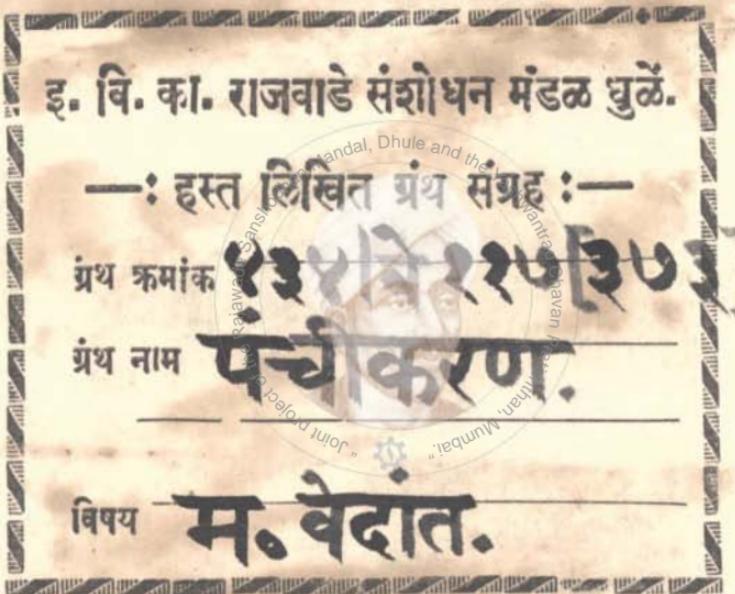
इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—ः हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ४३४ से २२५ [३७]

ग्रंथ नाम **पंचोकरण.**

विषय **म. वेदांत.**

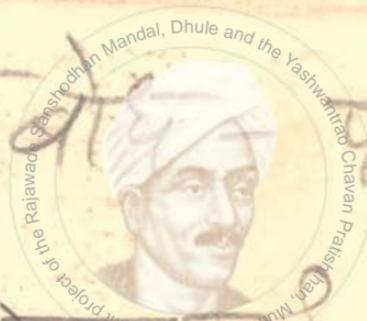

राजवा

-४५९८

संग्रहालय

राजवा

२११७१८२

२३४१६ + ९९६

(१)

॥ श्रीसद्गुरु सीतारामचंद्रायनमः ॥ नाभीपा ॥
॥ सुनउन्मेशावृती ॥ तोचीपराजाणीजेश्रो ॥
॥ ती ॥ ध्वनीरुपपश्यती ॥ हृदईवसे ॥ १ ॥
॥ कंठपासुननादजाला ॥ मध्यमावाचा ॥
॥ बोल्नीजेस्याला ॥ उद्धारहोताअक्षराला ॥
॥ वेखरिबोलि जे ॥ २ ॥ नाभीस्वगानीपा ॥
॥ रावाचा ॥ तोचीठावआंतःकण्ठाचा ॥

॥१॥ (२) आंतःकर्णपञ्चकाचा ॥ नीवाडारेसा ॥३॥
॥ नीविकल्मजे स्फुरण ॥ उगेचआसता ॥
॥ आठबण ॥ तेजाणाबेआंतःकर्ण ॥ जा ॥
॥ प्रतीकका ॥४॥ आंतःकर्णआठबहु ॥ पु ॥
॥ ठेहोयेनक्षेसे गमले ॥ करुनकरुसेवाट ॥
॥ ले ॥ तेचीमन ॥५॥ संकल्पवीकल्मतेची ॥
॥ मन ॥ जेणेकरीताआनुमान ॥ पुठेनी ॥

॥९॥

(2A)
॥ श्वयते चीजाण ॥ रुप बुधीचे ॥ ६ ॥ करिन ॥
॥ चीआधवानकरी ॥ ऐसानी श्वयोचीकरी ॥
॥ तेचीबुधीहेआतरी ॥ बीवेके जाणावी ॥ ७ ॥
॥ जेवस्तुचानी श्वयके ला ॥ पुढेतेचींचितु ॥
॥ लागला ॥ तेचीत बोलो ल्याबोला ॥ येथा ॥
॥ र्धमानावे ॥ ८ ॥ पुढेकार्यचाआभीमान ॥
॥ धरणे ॥ हेकार्यतीआग स्वकरणे ॥ वेशा ॥

॥२॥ (३)
॥ कार्य सप्रवर्तणे ॥ तोची आहे कार ॥ १॥ ऐसे ॥
॥ आंतः कर्ण पचक ॥ पंच हृती सी कोन येक ॥
॥ कार्य भागे प्रकारे पंचक ॥ वेग काले ॥ २॥
॥ जैसे पाच ही प्राण ॥ कार्य भागे वेग काले ॥
॥ जाण ॥ नाही तरी वयोचल क्षण ॥ येक ची ॥
॥ आसे ॥ ३॥ जैसवागी आनना भी समान ॥
॥ कंठिउ दृष्ट गुदी आपान ॥ मुखी नासी की ॥
॥ प्राण ॥ नेमस्त जाणवा ॥ ४॥ बोलिले ॥ ५॥

(3A)

॥ माणपंचक ॥ आताज्ञानं इद्वियेपंचक ॥
॥ श्रोतृत्वचाचक्षुजीहोनासीक ॥ ऐसेहेज्ञा ॥
॥ न इद्विये ॥ ३ ॥ वाचापाणीपादसीस्त्वगुद ॥ ॥
॥ हेकमि इद्विये प्रसीध ॥ शब्दस्पर्शिनुपरस ॥
॥ गंध ॥ ऐसेहेकीषयपचक ॥ १४ ॥ ऊनःकणी ॥
॥ माणपंचके ॥ ज्ञान इद्वियेकमि इद्वियेपंच ॥
॥ क ॥ पाचवेविषयेपंचक ॥ ऐसीपाचपंच ॥
॥ क ॥ १५ ॥

॥३॥ (५) ॥ रे से हे पंच विस गुण ॥ मी को न सुक्ष्म देह जाण ॥
॥ मी को न ॥ या चाक द्वि म बोली ला श्रवण ॥ ॥
॥ के ले पा ही जे ॥ १६ ॥ आत कर्ण व्यान श्रवण ॥
॥ शब्द वीष्यो जाण आ काहा चा ॥ पुटे वीचा ॥
॥ रवा यो चा बोली ला आ से ॥ मन स मान तचा ॥
॥ पा णी ॥ स्पर्श रूप हा पवनी ॥ रे से हे आ डा ॥
॥ रवे साधु नी ॥ को ठक रावा ॥ १७ ॥ बुधी उदा ॥
॥ नन ये न चरण ॥ रूप विषय चेदशनि ॥ ॥३॥

(5A)

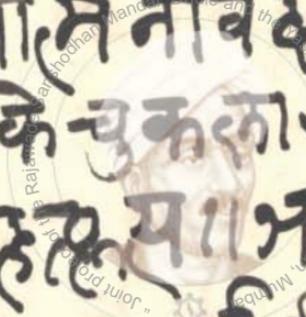
॥ संकेत बोली लामन ॥ धारुन पाही जे ॥ १९ ॥
॥ चीत आपान जिक्हा सी स्न ॥ भरस वीष्ये आ ॥
॥ पजाण ॥ ऐसे केले निरपण ॥ खूळा त्रमते ॥ २० ॥
॥ ऐसा हासुक्ष्म देह ॥ पाहता हो इजेनीः संदह ॥
॥ येथे मन धारुन पाह ॥ या सीचउ मजे ॥ २१ ॥
॥ ऐसे सुक्ष्म देह बोली रु ॥ उठे स्तु क्ल निरोपीले ॥
॥ आकाश पंचगुणि वर्तले ॥ कैसे स्तु की ॥ २२ ॥
॥ काम क्रोधशोक मोहो भय ॥ हापंचवि ॥

॥४॥ (5) ॥धज्ञाकाशाचाआन्वय॥पुटेपंचविधज्ञा ॥
॥वायो॥नीरोपीली॥२३॥चक्रणवक्रणप्रा ॥
॥सारण॥नीरोधनत्ता नीआकोचन॥हे ॥
॥पंचष्ववीधलक्षण॥प्रमंजनाचे॥२४॥
॥क्षुधात्रृष्णाआलरनीद्रामैथुन॥हेतेजा ॥
॥चंपंचविधगुण॥आलापुटेआपलक्ष ॥
॥ण॥नीरोपीलेपाहीजे॥२५॥शुक्लीतश्रो ॥
॥णीतलाळमुत्रघेद॥हीपंचष्वधआ ॥४॥

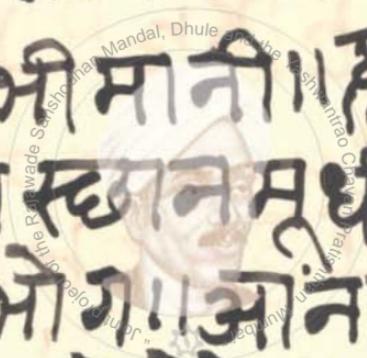
(5A) ॥ पाचाम्रेद ॥ पुठे पृथ्वी विषद ॥ केके पाही ॥
॥ जे ॥ २६ ॥ आस्ती मां सहचाना डी रोम ॥ हेप्र ॥
॥ अवीचे पंचवीध धर्म ॥ ऐसे स्वरूप देहाचे ॥
॥ वर्म ॥ बोलीते आसे ॥ २७ ॥ पृथ्वी ओपते ॥
॥ वायो आकाश ॥ हेपाचा चेपंचवीस ॥ ऐ ॥
॥ से मीकोन स्वरूप दहास ॥ बोलि जेते ॥ २८ ॥
॥ तीसरा देह कारण ओज्ञान ॥ चौथा देह ॥
॥ माणुका रण ज्ञान ॥ हेच्या रीहु निर ॥

॥२॥ ६ सितावीज्ञान ॥ परब्रह्म शते ॥ २१ ॥ विचारे ॥
॥ चौहावेगके केले ॥ मीपणत्वा सरि से ॥
॥ गेले ॥ अनन्य आस नीवेदन जाले ॥ परब्रह्म ॥
॥ ली ॥ ३० ॥ वीवेके चुकला जन्म मृत्यु ॥ नर ॥
॥ देहि साधले महात्मा ॥ भक्ति योगे कृत्यकृ ॥
॥ सर्वकांशिक जाले ॥ ३१ ॥ इतीशीषं वीकर्ण ॥
॥ केले चीकरा वेवीवाणि ॥ लोहाचैजाले सूर्य ॥ ३२ ॥

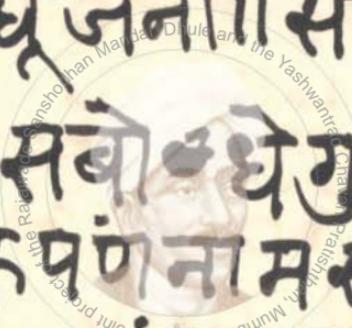

" Joint Project of Rajendra Varshodhan Mandal, Varanasi and the Pathwariya Archaeological Research Institute, Murthal "

6A
॥ देहजाण ॥ जागृती स्वन्यस्तुषु पूर्णी ॥
॥ त्रूयजाणावी ॥ ८ ॥ वीश्वते जस प्राइ ॥
॥ प्रस्यगत्मा आभी मानी ॥ हृदयस्थानकं ॥
॥ ठस्थन ॥ नेत्रस्थान सूर्धनी ॥ सूरक ॥
॥ भोगप्रवीक्षभोग ॥ आनन्दभोग आनं ॥
॥ दावभासभोग ॥ ये सेहेचत्वारभोग ॥ चौ ॥
॥ दहचे ॥ ३ ॥ आकारउकारमकार ॥

॥ वर्ण ॥⁽⁷⁾ परी साचेन यागे ॥ ३२ ॥ हाही हु छात ॥
॥ घडेना ॥ परी साचेन परी सक रवेना ॥ ३३ ॥
॥ रणजाता सा धूजना ॥ सा धूची हो ईजे ॥
॥ ३४ ॥ ईतीश्रीदा सबो धे गुरु शिष सबादे ॥
॥ चहारदेह निरुप अनाम समास ॥ १ ॥
॥ श्रीसद्गुरु सिताराम चंद्रायन मः ॥ स्थूक ॥
॥ सूक्ष्म कारण माहा कारण ॥ ऐसे हेचत्वार ॥ १६ ॥

(7A)

॥ देहजाण ॥ जागृती स्वन्तसुषुप्ती पूर्ण ॥ तू ॥
॥ र्याजाणावी ॥ १ ॥ वीश्वते जस प्राइ ॥ प्रस ॥
॥ गास्मा आभी मानी ॥ हृदय स्थन कंठ स्थण ॥
॥ न ॥ नैव्र स्थान मृधनी ॥ २ ॥ स्थूक भोग ॥
॥ प्रवीक भोग ॥ ओनहृती गआनं द्वाय भौ ॥
॥ स भोग ॥ रेसे हैचतार भोग ॥ चौदेहाचे ॥ ३ ॥
॥ आकार उकार मकार ॥ आर्धमात्रातो ॥
॥ ईश्वर ॥ रेश्या मात्राचतार ॥ चौदेहाच्या ॥ ४ ॥

"॥७॥" (8) "॥तमोगुणरजोगण॥ सत्यगुणशुद्धसत्त्वगु
॥८॥ ऐशोहेचत्वारगुण॥ चौदेहाचै॥ ५॥ क्रि
॥याशक्तीद्रव्याशक्ती॥ इच्छाशक्तीज्ञानाश॥
॥क्ती॥ ऐशाद्याचत्वारशक्ती॥ चौदेहाव्य॥ ६॥
॥ऐसीहेबतीसत्त्वै॥ दाहीचीपन्नासत्त्वै॥
॥आवधीमीकोनव्याेसीत्वै॥ आज्ञान
॥आणीज्ञान॥ ७॥ ऐसीहेत्वैजाणावी॥ ८॥

॥जाणोनीमाईकबोकरवावी॥आपण॥
॥साक्षीनिरसावी॥यणेरिती॥६॥सा॥
॥क्षीष्मणीजेज्ञान॥ज्ञानेबोकरवावेआही॥
॥ज्ञान॥ज्ञानआज्ञानाचेनिर्झनदैहास॥
॥रीसे॥९॥ब्रंह्माउद्दिदेहकल्पीले॥वीरा॥
॥टुरण्यगर्भबोलीले॥तेहीवीवेके॥
॥निर्झल॥आल्लाज्ञाने॥१॥आस्तिमां॥

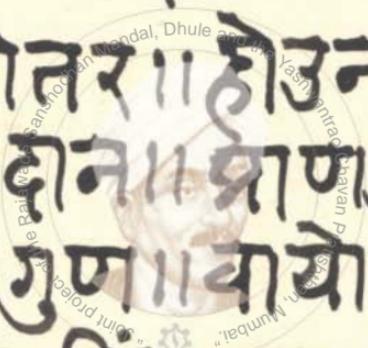
(8A)

"॥८॥ (१९)

॥ सहचानाडिरोम ॥ हे पृथ्वीचेगुणधर्म ॥
॥ म्रसक्षशरीरीहेवस्ति ॥ शाधुनपाहावे ॥ ११ ॥
॥ आत्मानासावीकैककरीता ॥ सारासार ॥
॥ विचारपाहाता ॥ पंचभूताचीमाईकवा ॥
॥ ती ॥ म्रचीतआदी ॥ १२ ॥ शुक्लीतश्रोणी ॥
॥ तलाळसूत्रस्वेद ॥ हे ओपा ॥ चंचपंचमेद ॥
॥ तवेसमज्ञोनवीषदकरुनध्यावी ॥ १३ ॥
॥ क्षूधावृषाआळस्यनीक्रामैयुन ॥ हे पा ॥ १४ ॥

॥ चहीते जावे गुण ॥ यात्तवाच्ये निरूपण ॥
॥ केलै पाहीजे ॥ १४ ॥ चक्रणवक्रण प्रासा ॥
॥ रण ॥ निरोधन आणि आकोचन ॥ हैपा ॥
॥ चहीवायो चे गुण ॥ १५ ॥ कामक्रोध ईशो ॥
॥ कमै हो भय ॥ लाआकाशा चापरियाये ॥
॥ हेवी वरुल्लावीणकाया ॥ समजो जाणे ॥ १६ ॥
॥ आसो ऐसे स्थूक हारीर ॥ पंचवीस तत्त्वाचा ॥
॥ वीस्तार ॥ आता सुक्ष्मदेह चाविचार ॥

॥१॥ (१०) ॥
॥ बोली जेल ॥ १७ ॥ आंतः कर्ण मन वुधी चीत ॥
॥ आहं कार ॥ आकाश पंचका चांची चार ॥
॥ पुढे वायो नीरोतर ॥ हृउन ऐका ॥ ८१६ ॥
॥ व्यान समान उदान ॥ प्राण आणी आपान ॥
॥ ऐसे हेपाच हिगुण ॥ वायो तत्वाचे ॥ १९ ॥
॥ श्रोत्र त्वचाच क्षुजी काघण ॥ हेपाच हीते जा ॥
॥ चेगुण ॥ आता आपसा वधान ॥ हृउन ऐका ॥
॥ २० ॥ वाचा पाणी पादसी रुगुद ॥ हेआपाचे ॥ ११

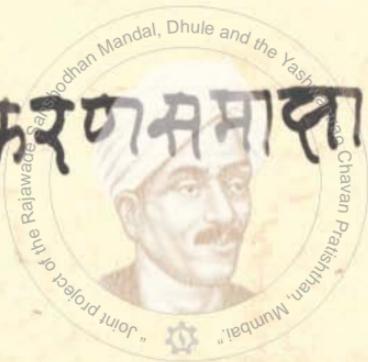
॥ गुणप्रसिध्य ॥ आतापृथ्वीवीषद् ॥ नीरो ॥
॥ पीली ॥ २१ ॥ शब्दस्पृकिपरसंगध ॥ हेपृ ॥
॥ श्वीचेगुणविषद् ॥ रेसेहेपंचवीसत्यमे ॥
॥ द ॥ सूक्ष्मदेहाचै ॥ २२ ॥ इतीश्वीदासबोधे ॥
॥ गुरुनीषसंवादै ॥ तनुचतुष्येनीरुपण ॥
॥ नामसमास ॥ नवम ॥ ९ ॥ श्रीसीताराम ॥
॥ चद्रार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ ४७ ॥

(१०A)

119011

(१)

॥पंचीकरणसमाप्ता ॥

119011

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००९ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com